

INFORME D'IMPACTE ECONÒMIC DE LA PUJADA DELS ARANZELS DELS EUA ALS PRODUCTES AGROALIMENTARIS VALENCIANS

Les exportacions de productes afectats pel nou aranzel s'estimen en 60,1 milions d'euros.

1.- ORIGEN DEL CONFLICTE ENTRE LA UNIÓ EUROPEA I ELS ESTATS UNITS.

El conflicte comercial Estats Units-Unió Europea va arrancar en 2004, quan el govern estatunidenc va denunciar davant l'Organització Mundial de Comerç (OMC) la Unió Europea (UE) per un suposat tracte de favor al fabricant d'avions europeu Airbus, consorci en el qual participen França, Alemanya, Regne Unit i Espanya, que perjudicava la seua competidora, l'empresa aeronàutica estatunidenca Boeing.

Després d'una llarga batalla, l'OMC va autoritzar el passat 2 d'octubre de 2019 als Estats Units a imposar aranzels a productes importats des de la UE per valor de 7.500 milions de dòlars anuals (més de 6.800 milions d'euros). Aquesta quantia és la valoració admesa per l'OMC del mal causat a la indústria aeronàutica estatunidenca per les ajudes que la UE donava a Airbus. Es tracta de la sanció més gran aprovada per l'OMC en el marc d'una disputa.

El 18 d'octubre de 2019 van entrar en vigor aquests nous aranzels.

2.- PRODUCTES AFECTATS

Els nous aranzels es dirigeixen principalment als quatre països que formen part del consorci. Els productes afectats són determinats productes agroalimentaris als quals s'aplicarà un aranzel del 25 % i productes de l'aviació que seran gravats amb un aranzel del 10 %.

Entre els productes agroalimentaris afectats es troben alguns dels nostres productes més emblemàtics com cítrics, conserves de fruites, suc de fruites, oli d'oliva, olives, vi o formatge.

Els Estats Units són el primer soci agroalimentari d'Espanya fora de la UE. El 4 per cent de les exportacions agroalimentàries espanyoles tenen com a destinació aquell país. En 2018 les exportacions espanyoles als Estats Units dels sectors afectats per la pujada aranzelària (oli d'oliva, vi, oliva de taula, formatge, porcí, cítrics...) van ascendir a 1.093,8 milions d'euros. No obstant això, s'estima que la pujada d'aranzels només afectarà el 70 per cent d'aquest valor (765 milions d'euros), ja que cada sector no és afectat íntegrament. En el cas de l'oli d'oliva la pujada aranzelària només afectarà els productes envasats, però no a les vendes a granel. La pujada d'aranzels del 25 per cent equivaldrà a encarir el valor de les exportacions espanyoles de productes agroalimentaris afectats per l'aranzel en 191 milions d'euros. El ministre d'Agricultura, reunit amb representants de les comunitats autònomes el dia 7 d'octubre de 2019 va estimar l'impacte econòmic per al sector agroalimentari espanyol en 765 milions d'euros, segons dades de 2018.

La Comunitat Valenciana té una clara vocació exportadora amb unes exportacions en 2018 valorades en 5.969,5 milions d'euros. Les exportacions agroalimentàries als Estats Units en 2018 van ascendir a 178,4 milions d'euros, això és el 3 per cent de les exportacions valencianes, la qual cosa converteix els Estats Units en el primer soci agroalimentari de la Comunitat fora de la Unió Europea.

Les exportacions de productes afectats pel nou aranzel s'estimen en 60,1 milions d'euros.

Quadre 1

EXPORTACIONS DE PRODUCTES AGROALIMENTARIS AFECTATS PELS NOUS ARANZELS COMUNITAT VALENCIANA ALS EUA (milers de €)		
	2018	%S/TOTAL 2018⁽¹⁾
<i>TOTAL CITRICS</i>	13.644,18	22,68
Taronges	72,39	0,12
Mandarines	1.483,43	2,47
Clementines	7.686,27	12,78
Llimes	4.402,09	7,32
<i>ALTRES PRODUCTES</i>		77,32
Vi	12.627,04	20,99
Conserves de fruites o altres fruits	11.633,30	19,34
Sucs de fruites o altres fruits	9.972,36	16,58
Conserves d'olives	9.392,05	15,61
Oli d'oliva Verge	1.434,49	2,38
Formatges i brull	1.057,36	1,76
Vinagre i sucedanis	153,66	0,26
Alcohol etílic	89,29	0,15
Conserves de clòtxines	87,40	0,15
Hortalisses conservades provisionalment	65,89	0,11
Licors	3,36	0,01
Fruits sense conservar	0,64	0,00
Conserves de carn i peix		0,00
TOTAL	60.161,02	100,00

(1) Sobre el total de les exportacions agroalimentàries afectades pels nous aranzels

Font: DATACOMEX 04/10/2019

Si analitzem els productes afectats pels aranzels, ens trobem, per ordre decreixent de valor en euros, en primer lloc els cítrics. Les exportacions de cítrics als Estats Units en 2018 van ascendir a 13,6 milions d'euros mentre que en 2010 van ser de 57,9 milions d'euros. Es tracta, per tant, d'un mercat que ha anat decreixent en els últims anys per diversos motius, entre els quals hi ha l'expansió de la

producció de mandarines de Califòrnia i els forts condicionants fitosanitaris per a l'exportació a aquest país. L'aplicació de l'aranzel del 25 per cent serà una nova trava a aquestes exportacions, que, si bé no són les més importants per al sector, sí que permeten en certs moments descongestionar el mercat.

D'altra banda trobem un grup de productes que en els últims anys han incrementat la seua presència en el mercat estatunidenc.

Aquest grup està encapçalat pel vi les exportacions del qual als Estats Units van arribar en 2018 als 12,6 milions d'euros, enfront dels 6,2 que es van exportar en 2010. Les conserves de fruites i altres fruits també han experimentat una important pujada amb unes exportacions en 2018 d'11,6 milions d'euros enfront dels 4,4 de 2010. Els suc de fruites i altres fruits han arribat als 9,9 milions d'euros en 2018 enfront dels 1,6 en 2010. Les exportacions de conserves d'olives en 2018 van ascendir a 9,3 milions d'euros amb sol 0,45 milions d'euros en 2010. Un altre producte que està entrant en aquest mercat és l'oli d'oliva del qual es van realitzar exportacions per valor d'1,4 milions d'euros en 2018, en 2010 aquestes exportacions van ser de tan sols 0,3 milions d'euros. Les exportacions de formatge valencià als Estats Units també han crescut en els últims anys passant de 0.05 milions d'euros en 2010 a un milió d'euros en 2018.

Quadre 2

EXPORTACIONS DE CÍTRICS DE LA C. VALENCIANA EN 2018			
	EXPORTACIÓ DE CÍTRICS ALS EUA	EXPORTACIÓ TOTAL DE CÍTRICS	% EUA vs TOTAL 2018
Taronges	72,39	788.838,55	0,01
Mandarines	1.483,43	451.985,42	0,33
Clementines	7.686,27	596.966,37	1,29
Llimes	4.402,09	223.667,17	1,97
TOTAL CITRICS	13.644,18	2.083.064,27	0,66

FONT: DATACOMEX 04/10/2019

Quadre 3

EVOLUCIO DE LES EXPORTACIONS DE PRODUCTES AGROALIMENTARIS AFECTATS PELS NOUS ARANZELS COMUNITAT VALENCIANA ALS EUA (milers de €)				
	2010	2015	2017	2018
<i>TOTAL CITRICS</i>	57.934,99	22.894,52	19.113,57	13.644,18
Taronges		145,20		72,39
Mandarines	57.327,35	21.427,71	3.026,35	1.483,43
Clementines			10.135,25	7.686,27
Llimes	607,64	1.321,61	5.951,97	4.402,09
<i>ALTRES PRODUCTES</i>				
Vi	6.238,19	11.389,20	11.232,69	12.627,04
Conserves de fruites o altres fruits	4.464,38	12.186,07	12.262,20	11.633,30
Sucs de fruites o altres fruits	1.691,85	4.640,94	16.833,54	9.972,36
Conserves d'olives	458,98	3.795,74	10.365,57	9.392,05
Oli d'oliva Verge	313,69	298,96	1.501,24	1.434,49
Formatges i brull	51,12	1.216,12	393,76	1.057,36
Vinagre i succedanis	66,43	154,81	175,71	153,66
Alcohol etílic		29,29	55,93	89,29
Conserves de clòtxines			3,11	87,40
Hortalisses conservades provisionalment	24,62	2,04	0,08	65,89
Licors		0,49		3,36
Fruits sense conservar		37,06	30,80	0,64
Conserves de carn i peix	0,25	102,12	22,28	
TOTAL	71.244,50	56.747,37	71.990,49	60.161,02

Fuente: DATACOMEX. 04/10/2019

A més de l'encariment del valor de les exportacions dels productes afectats per l'aranzel del 25 per cent, cal tenir en compte els efectes indirectes a mitjà i llarg termini, ja que pot obrir el mercat estatunidenc a productes que competeixen amb els espanyols i que procedeixen de països no afectats pels aranzels.

Al cap i a la fi, l'aplicació del nou aranzel suposarà un obstacle més per a l'entrada dels productes agroalimentaris valencians en un mercat amb gran potencial.